

A black plastic downspout pipe is attached to a red brick wall. Water is flowing out of the pipe into a dark-colored basin below. The water is splashing, creating a dynamic scene. In the upper left corner, there are pink flowers in a planter. The overall image is a high-quality photograph used for a public information poster.

Dag- och dränvatten

Information om hur du tar hand om vattnet på rätt sätt.

**Skellefteå
kommun**

Var rädd om ditt hus!

Om du tar hand om ditt dag- och dränvatten rätt, minskar du risken för översvämning i källaren och andra skador på fastigheten. Du bidrar också till att minska belastningen på kommunala ledningar, reningsverk och miljön.

I den här informationen kan du som har en fastighet som ligger inom kommunalt verksamhetsområde för dagvatten, läsa om hur du kan ta hand om ditt dag- och dränvatten.

Det är kommunfullmäktige som beslutar om att det inom ett visst område föreligger ett kommunalt ansvar för avledning av dag- och dränvatten. Ett sådant område kallas verksamhetsområde. Verksamhetsområde kan föreligga för olika typer av vattentjänster.

Inom verksamhetsområde för dagvatten har kommunen ansvar för att ta hand om dag- och dränvatten från enskilda fastigheter, om det inte går att ta hand om detta vatten på den egna fastigheten och inte heller på omkringliggande mark.

Om du har en fastighet som inte ligger inom verksamhetsområde för dagvatten ansvarar du för att ta hand om dag- och dränvatten på och från din fastighet helt själv. Du kan ändå ha nytta av de delar i den här informationen som inte kräver anslutning till kommunal ledning.

För att veta vilken åtgärd som passar bäst för just din fastighet bör du kontakta fackman för konsultation innan du påbörjar arbetet. Om du gör större förändringar på din fastighet bör du också kontrollera om särskilda byggregler gäller.

Dag- och dränvatten

Dag- och dränvatten leds vanligen bort från fastigheten via dagvattenledningar till närmaste vattendrag eller sjö. Fastighetsägaren har ansvar för vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar fram till förbindelsepunkten och därefter tar kommunen över ansvaret. Fastighetsägare och kommunen har därför ett gemensamt ansvar att förhindra översvämningar och andra problem som kan uppstå om dag- och dränvatten hanteras på fel sätt. Kan du ta hand om en del av vattnet inne på din fastighet gör du nytta för miljön och hjälper samtidigt till att minska belastningen på ledningsnätet för dagvatten.

Det är inte tillåtet att avleda dag- och dränvatten till det kommunala spillvattenledningsnätet om det finns förbindelsepunkt för dagvatten. Detta står i ABVA, Allmänna bestämmelser för användande av Skellefteå kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

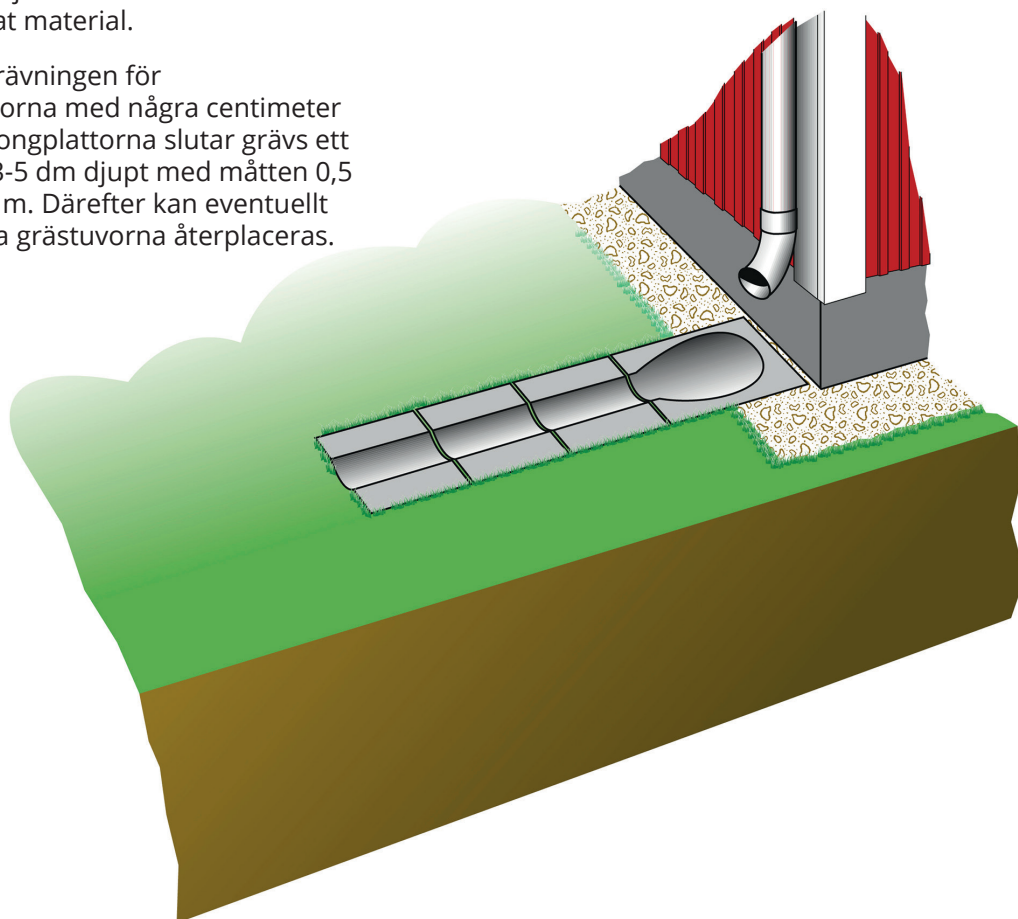
Möjligheterna att ta hand om sitt dag- och dränvatten på fastigheten beror främst på vilka naturförutsättningar som finns, det vill säga hur mycket vatten marken kan ta emot. Markens genomsläpplighet och grundvattennivå är viktiga faktorer att ta hänsyn till. I detaljplanen för området kan det finnas villkor för hanteringen av dag- och dränvatten inom fastigheten.

Så här kan du ta hand om ditt dagvatten från stuprör

Rännalsplattor

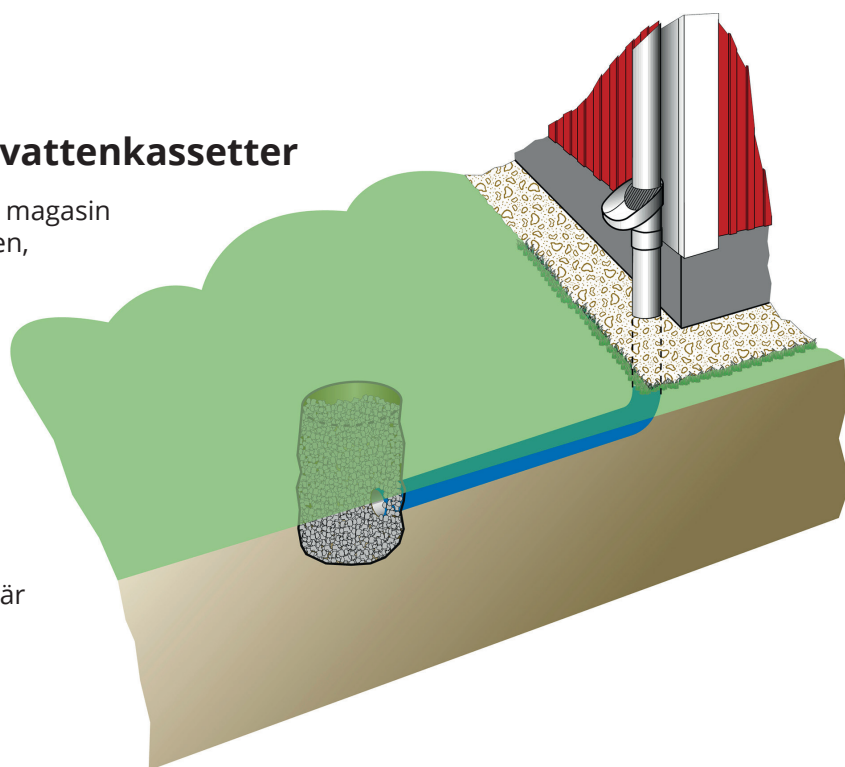
Ett enkelt sätt att ta hand om dagvattnet från taket är att använda rännalsplattor av betong. De finns som raka plattor, hörnplattor och kopplattor. De sistnämnda är delvis skålformade och placeras närmast stupröret. Här följer lite konkreta tips att ha i åtanke om du funderar på att använda rännalsplattor.

- För att kunna ta hand om takvattnet på tomtytan bör denna vara minst 1–2 gånger större än takytan.
- Det är inte tillåtet att leda vattnet till grannens tomt eller ut på gatan.
- Markytan måste luta ut från husgrunden. Om marken inte sluttar tillräckligt måste marken inne vid stupröret höjas så att rännalsplattorna får en lutning på minst 5 cm per meter. Rännalsplattorna ska sträcka sig minst 2 meter ut från husgrunden. Självklart kan rännan även göras av annat material.
- Jämna av utgrävningen för rännalsplattorna med några centimeter grus. Där betongplattorna slutar grävs ett hål för grus, 3–5 dm djupt med måtten 0,5 m gånger 0,5 m. Därefter kan eventuellt de bortgrävda grästuvorna återplaceras.
- Det är viktigt att den första plattan vid utkastaren placeras så att vattnet inte kan rinna bakåt mot husgrunden.
- Stupröret kapas i markytan så att avståndet mellan stuprörets utkastare och den första rännalsplattan inte blir större än 5 cm, detta för att minska risken att vattnet stänker upp på väggen.
- Stuprörssdelar som fortsätter ner under marken bör kapas under markytan och proppas så att de inte kan släppa in vatten.

Magasin – stenkista, dagvattenkassetter

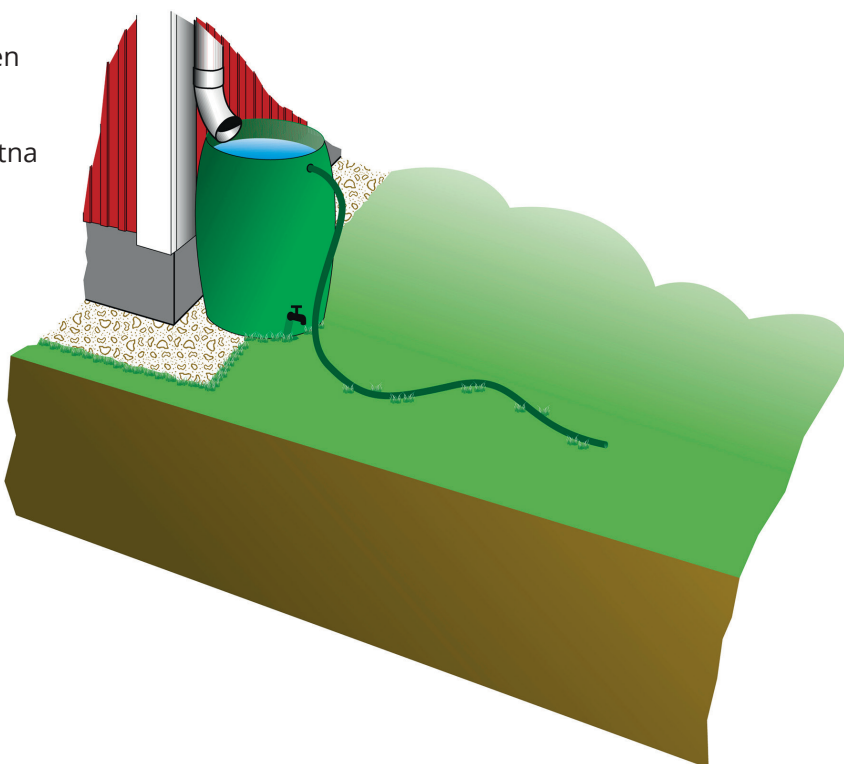
Ett annat alternativ är att anlägga ett magasin bestående av dagvattenkassetter, sten, makadam eller annat material som ger en stor porvolym. Dagvattnet passerar ner genom stupröret via ett galler (lövrems) och vidare i en ledning till magasinet. Magasinet har en begränsad livslängd eftersom det gradvis sätts igen av små partiklar. Magasinet behöver oftast ha ett bräddavlopp som ansluts till dagvattenledningen. Det gäller t ex när grundvattennivån är hög och marken består av lera.

Regnvattenbehållare

Ett tredje alternativ är att låta stuprören mynna i en eller flera behållare istället för att gå ned i dagvattenledningarna. Vattnet kan sedan användas till att vattna planteringar eller andra grönytor på tomten. En behållare som samlar upp regnvatten fylls relativt snabbt. Därför är det viktigt att se till att vattnet kan ledas bort från husgrunden när behållaren är helt fylld.

Tänk även här på att stuprörskanaler som fortsätter ner under marken bör kapas under markytan och proppas så att de inte kan släppa in vatten.

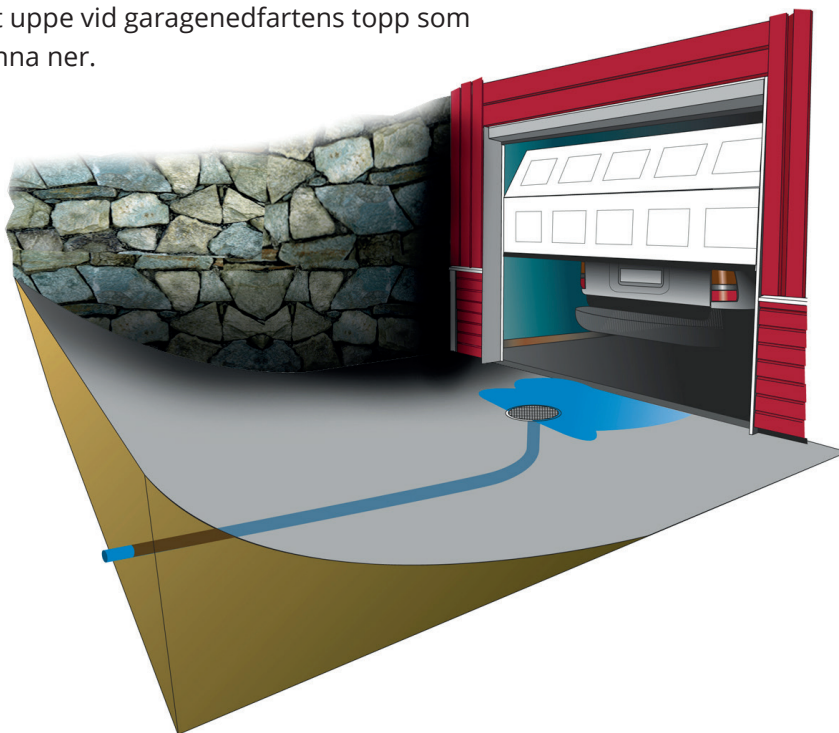
Så här tar du hand om ditt dagvatten från spygatter

Källargarage och källartrappor är känsliga platser där dagvatten kan ställa till problem med översvämning. Här finns ofta en brunn, så kallad spygatt, som ska leda undan vatten som rinner av från markytan.

Det är inte tillåtet att avleda dagvattnet från spygatten till det kommunala spillvattenledningsnätet om det finns förbindelsepunkt för dagvatten. Detta står i ABVA, Allmänna bestämmelser för användande av Skellefteå kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar. Det kan finnas situationer då det inte är möjligt att avleda vatten från spygatten på annat sätt än till det kommunala spillvattenledningsnätet. Då behöver du kontakta kommunen för att höra om du kan få så kallad dispens. För de flesta fastighetsägare går det ändå att minska mängden vatten som rinner ner i spygatten.

Förslag på åtgärder för att minska mängden vatten som rinner ner i spygatten:

- Bygga ett tak över källartrappan.
- Ha singel/grus på garagedriften istället för asfalt. Då kan en del vatten istället infiltrera i gruset.
- Anlägga en liten vall/kant uppe vid garagedriften som hindrar vatten från att rinna ner.

Så här tar du hand om ditt dränvatten

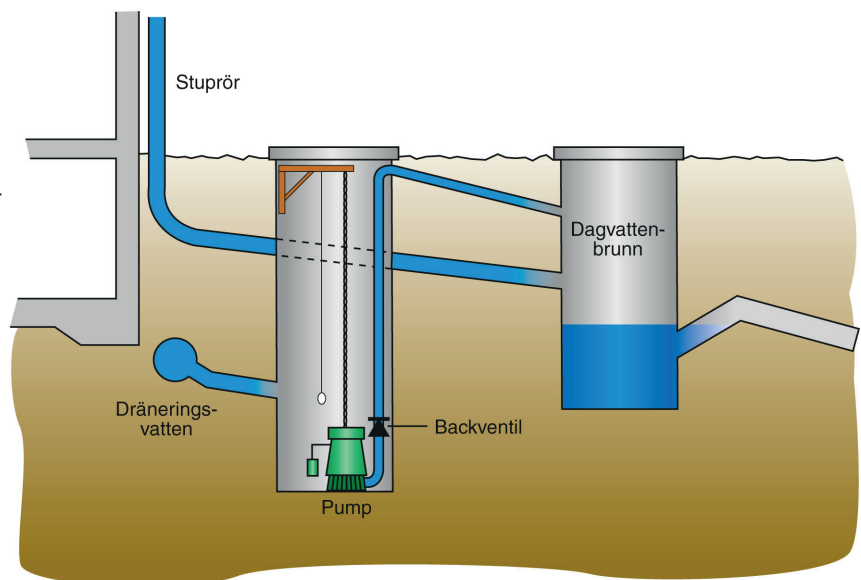
När du planerar att dränera om husgrunden eller lägga om ledningar på din fastighet ska du se över hur ledningarna är anslutna till de kommunala avloppsledningarna. Det är inte tillåtet att avleda dräneringsvattnet till det kommunala spillvattenledningsnätet om det finns förbindelsepunkt för dagvatten. Detta står i ABVA, Allmänna bestämmelser för användande av Skellefteå kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar. Passa även på att se över konditionen (ålder och material) på dina servisledningar (vatten, spillvatten och eventuellt dagvatten) i samband med att du gräver runt huset för ny dränering. Detta är ett bra tillfälle att förnya servisledningarna i förebyggande syfte.

Dränvatten avleds vanligen till dagvattenledning i gatan. Om du är osäker på var din fastighets förbindelsepunkt för dagvatten ligger bör du kontakta kommunen. Kontakta också kommunen om din fastighet ligger inom verksamhetsområde för dagvatten men dagvattenledning saknas i gatan. Då kan kommunens VA-avdelning ge dig råd kring detta. Tänk på att planera dina ledningsdragningar så att du slipper göra stora förändringar på tomten om det blir aktuellt att kommunen drar dagvattenledningar i gatan.

Installation av en pump och pumpbrunn vid omdränering är ett bra alternativ för att leda bort vattnet. Från pumpbrunnen kan det sedan rinna med självfall till den kommunala dagvattenledningen.

Detta innebär att du kan ha två olika brunnar i trädgården. Den ena brunnen är en dagvattenbrunn dit dagvattnet ska ledas.

Den andra brunnen är en dräneringsbrunn dit dränvatten från husets grund ska ledas. Pumpning anses vara det säkraste sättet att undvika att dagvatten tränger upp i dräneringssystemet. För att ytterligare skydda dig mot översvämning kan du med fördel installera en backventil efter pumpen.

Ordlista

Bräddning

Innebär att orenat spillvatten leds ut till vattendrag, sjö eller hav för att undvika källaröversvämningar.

Dagvatten

Regn- och smältvatten som rinner på ytor t.ex. tak och asfalt.

Dräneringsbrunn

Brunn där vatten från dränering samlas upp innan det leds bort.

Dränvatten

Grundvatten och nedträngande regn- och smältvatten som avleds i dräneringsrör eller dike.

Förbindelsepunkt

Förbindelsepunkten är en juridisk punkt, inte faktisk anslutningspunkt, som utgör gränsen mellan fastighetens privata va-installation och kommunens. Normalt är förbindelsepunkten placerad ungefär 0,5 meter utanför fastighetens gräns. En förbindelsepunkt för dagvatten måste inte vara en rörkoppling (vilket är fallet för spillvatten och dricksvatten), utan det kan även vara en mer obestämd punkt, t ex ett dike.

Ovidkommande vatten

Dag- och dränvatten som felaktigt avleds till spillvattennätet. Skapar många praktiska och kostsamma problem så som översvämningar, bräddningar till recipient och ökad belastning på pumpstationer och reningsverk.

Proppning

Med proppning menas att rördelar som kapats och som inte längre ska användas, ska förslutas så att rören inte lämnas öppna. Rördelarna försluts under markytan på ett vattentätt och fackmannamässigt sätt.

Recipient

Det vattendrag, sjö eller hav som spill-, dag- och dränvatten leds till, utan eller efter rening.

Servis

Ledning för vatten eller avlopp mellan fastigheten och huvudledning i gatan.

Spillvatten

Förorenat vatten från bad, toalett, disk och tvätt från hushållet.

Spygatt

Brunn för avledning av dagvatten, ofta vid källartrappa eller i garagednfart.

Utkastare

Den böjda delen längst ner på stupröret, som leder vattnet bort från huset, ut över t ex gräsyta.

Verksamhetsområde

Ett begränsat geografiskt område inom vilket kommunen har en skyldighet att tillhandahålla en eller flera VA-tjänster.

När det är problem med för mycket vatten i ledningarna

VA-avdelningen kontrollerar kontinuerligt om det finns felkopplingar eller för mycket ovidkommande vatten i ledningsnätet. Krav på rätt anslutning av dag- och dränvatten gäller alla fastighetsägare inom verksamhetsområdet. Riktade kontroller och krav kan förekomma vid behov.

Har du frågor?

Läs mer på
www.skelleftea.se/VAregler
www.skelleftea.se/vattenochavlopp

Eller kontakta kommunens VA-avdelning via kundtjänst

Epost: kundtjanst@skelleftea.se

Telefon: 0910-73 50 00, knappval 3